

dement fra Søsiden og fra Luften. Og samtidig med en saadan Militærpolitik maa vi selv sagt nu have en aktiv Udenrigspolitik, som i Fredens Tid formaar — ikke at danne formelle Alliancer, for det er i og for sig ligegyldigt, men som formaar at sikre os Ven-skaber og Forbindelser hos indflydelsesrige Magter, der har Interesse fælles med os. Det er til syvende og sidst i en Alliance ikke den formelle Traktat, det kommer an paa, men det naturlige Interessesfællesskab. Er det til Stede, er der tilstrækkeligt Grundlag for en Forstaaelse, for en Underhaandsforstaaelse, uden at man behøver at udforme det i formelle Alliancetraktater. Den hidtidige Neutralitetspolitik har efter Krigen ført udenrigsk til en Isolationsstilling og militært til en Neutrumpolitik, som jeg ikke tror, det er til Landets Gavn at fortsætte med. Med en saadan Politik er Landets nationale Sikkerhed daarligt tjent og daarligt betrygget.

Det ærede Medlem Hr. P. Munch var i Løbet af sin Tale i Gaar inde paa Spørgsmaalet om Belgiens Stilling efter Krigen. Intet Eksempel fra den nyeste Historie er mere lærerigt for Danmark end just de Begivenheder, der er hændt Belgien. Dersom det ærede Medlem Hr. P. Munch som Historiker ikke forstaaer at uddrage den Lære af disse Begivenheder, som alle andre formaar, saa maa jeg sige, at det forekommer mig, at det ærede Medlem læser den nyeste Historie, som en vis Mand læser Bibelen. Det er gaaet med Belgien saaledes, at det oprindelig neutralt og anerkendt som neutralt af Preussen, fik et Ultimatum i Begyndelsen af August 1914, et Ultimatum, som var affattet af den tyske Generalstabschef von Moltke. Det fremgaar alt sammen af de Meddelelser, der nu er offentliggjort af den tyske Socialdemokrat Kautsky. Det var affattet af Generalstabschefen, det blev en lille Smule ændret i Auswärtiges Amt af Statssekretæren Hr. Zimmermann og Hr. von Stumm. Derpaa blev det sendt til den tyske Gesandt i Bryssel — det var den 26. Juli — med Paalæg om ikke at aabne det, før han fik nærmere Meddelelse fra den tyske Regering. Dette Ultimatum begyndte saaledes: Da det efter paalidelige Efterretninger er blevet Tyskland klart, at en fransk Division har til Hensigt at marchere mod Meuse i Retning mod Namur, maa den tyske Regering anmode Belgien om følgende. Dette Ultimatum blev af den tyske Gesandt i Bryssel overgivet efter Ordre den 3. August til den belgiske Regering. Den 31. Juli havde den franske Gesandt i Bryssel overfor Regeringen høj-

tideligt erklæret, at Frankrig ikke vilde røre Belgiens Neutralitet, og hele den franske strategiske Opmarch var ogsaa baseret paa den Forudsætning, at hvis det kunde tænkes, at Tyskland vilde begaa en Neutralitetskrænkelse overfor Belgien, vilde det i hvert Fald blive en mindre væsentlig, en mere formel Krænkelse, at Tyskland vilde sende nogle Regimenter af sin Hærs højre Fløj igennem den sydøstlige Del af Belgien, men ikke at Tyskland vilde sende saa at sige Grosset af sin Hær gennem Belgien. Og hvad svarede da den belgiske Regering paa dette Ultimatum? Den tog det selvfølgelig som en Krigserklæring, og i det mindeværdige Møde den 4. August i det belgiske Kammer, hvor den belgiske Konge holdt sin store, smukke Tale, udtalte den belgiske Statsminister de Brocqueville de berømte Ord, at et lille Folk, der kæmper for sin Frihed, kan overvindes, men det kan ikke underkastes. Efter den Parole indrettede Belgien sig, og efter den har det indrettet sig under hele Krigen.

Det vilde være interessant at vide, hvad det ærede Medlem Hr. P. Munch vilde have gjort, hvis han havde staaet i en saadan Situation, hvis Tyskland i 1914 havde sendt Danmark et Ultimatum affattet paa lignende Maade, hvori Tyskland sagde til Danmark omtrent følgende: Det er kommet os for Øre, at engelske Skibe er paa Vej til Kattegat og vil landsætte Tropper i Jylland; som Følge deraf vil vi besætte Jylland, men det betyder ikke noget, det er kun forbigaaende; vi krænker ikke Landets Suverænetet og Uafhængighed, det er kun noget, vi gør af den haarde Nød; men, enten maa I acceptere dette, eller ogsaa har I Krig med os. Hvad vilde det ærede Medlem Hr. P. Munch saa have svaret?

Jeg kunde ogsaa tænke mig, at Situationen kom til at foreligge paa samme Maade i Fremtiden, som den kom til at foreligge for den franske Regering, for det ærede Medlem Hr. P. Munchs meget radikale Meningsfælle, den daværende franske Konseilspræsident Viviani. Han blev spurgt af von Schoen, om Frankrig vilde holde sig neutralt, og hvis Frankrig vilde holde sig neutralt, skulde det som Pant for, at denne Neutralitetserklæring var alvorlig og vilde blive overholdt, afstaa til Tyskland Toul og Verdun, saa længe Krigen varede. Dette har foranlediget den franske Statsmand til at sige — og jeg tror, at de historiske Begivenheder i Begyndelsen af Krigen har vist, at han har Ret i disse sine Udtalelser i sin store Tale for 2 Aar siden i Genf om-